

شرح وظایف و آئین نامه داخلی کارگروه تخصصی آموزش و اطلاع رسانی

با مسئولیت

سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

فهرست مطالب :

فصل اول : کلیات

فصل دوم : شرح وظایف

فصل سوم : اعضاء کارگروه

فصل اول : کلیات

ماده ۱ : مستندات قانونی

بند الف ماده ۹ قانون و ماده ۱۹ آئین نامه تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۸۷/۲/۳۱ بند یک و نیز تبصره ۳ ذیل ماده ۱۵ آئین نامه اجرایی قانون تشکیل مدیریت بحران کشور مصوب ۸۸/۱/۲۳ وزیران عضو کمیسیون زیربنایی صنعت و محیط زیست دولت.

ماده ۲ : اهداف

مدیریت مخاطرات و بحران بخش مربوط به کارگروه آموزش و اطلاع رسانی مشتمل بر :

- ۱- سیاست گذاری و تعیین خط مشی های کلی آموزشی و اطلاع رسانی در خصوص بحران برای کلیه دستگاه ها و خصوصاً رسانه ها
- ۲- آموزش همگانی و فرهنگ سازی درباره نحوه پیشگیری از انواع بحران ها و مقابله با آن.
- ۳- آموزش تخصصی مراحل مختلف مدیریت بحران (پیش دبستانی - دبستان - راهنمایی - متوسطه و دانشگاه)
- ۴- ترویج و تعمیق فرهنگ ایمنی در بین اقشار مختلف مردم با هدف آمادگی و مقابله با بحران.
- ۵- آماده سازی افکار عمومی برای رویارویی با عوارض ناشی از بحران ها و بسیج عمومی در بازسازی.
- ۶- ایجاد آرامش عمومی حین و بعد از بحران.
- ۷- اطلاع رسانی و پوشش خبری در زمینه بحران و امور مربوط (در چارچوب

مصالح عمومی و ملاحظات امنیتی و سیاست‌های سازمان مدیریت بحران کشور)

ماده ۳: تعاریف

به استناد موارد یک و دو قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور و ماده یک آئین‌نامه اجرایی قانون مذکور تعاریف واژه‌ها و اصطلاحات بکار رفته در متن آئین‌نامه به شرح پیوست می‌باشد.

۱- بحران (مطابق بند الف ماده (۱) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب مجلس شورای اسلامی)

۲- مدیریت جامع بحران (مطابق بند ب ماده ۱ همان قانون)

۳- مراحل مدیریت بحران (طبق ماده ۲ همان قانون)

۴- شورای عالی مدیریت بحران کشور (طبق ماده ۳ همان قانون)

۵- سازمان مدیریت بحران کشور (طبق ماده ۶ همان قانون)

۶- شورای هماهنگی مدیریت بحران (طبق بند ب ماده ۹ همان قانون)

۷- دستگاه‌های ذی‌ربط: دستگاه‌های ذی‌ربط طبق بند ۱ آئین‌نامه اجرایی قانون

تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور

۸- کارگروه تخصصی آموزش و اطلاع‌رسانی: مطابق ماده ۱۵ بند ۱۳ آئین‌نامه

اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران

فصل دوم : شرح وظایف

ماده ۴ : شرح وظایف عمومی

۱. تهیه، تدوین چشم انداز و سیاست های کلی آموزشی و اطلاع رسانی در مراحل چهارگانه مدیریت بحران.
۲. ایجاد هماهنگی و همکاری مستمر رسانه ها و دستگاه های ذی ربط و تعیین حدود وظایف و نحوه تعامل دستگاه ها و کارگروه های ذی ربط.
۳. اجرای مصوبات و وظایف محوله از سوی شورای عالی مدیریت بحران، سازمان مدیریت بحران، شورای هماهنگی مدیریت بحران و سایر مراجع بالادستی در چارچوب قوانین و مقررات.
۴. پیگیری تهیه و تدوین طرح خطرپذیری رسانه ملی و سایر رسانه ها در راستای طرح خطرپذیری کشوری در زمان بحران.
۵. شناسایی و بکارگیری توانایی تشکل های مردم نهاد در راستای اهداف و وظایف کارگروه.
۶. آسیب شناسی مداوم نقاط ضعف و نقایص موجود در زمینه آموزش و اطلاع رسانی در حوزه بحران.
۷. طراحی، تصویب و برگزاری همایش ها و کارگاه های تخصصی در زمینه موضوعات مرتبط با شرح وظایف محوله.
۸. ایجاد بانک اطلاعاتی و آرشیوی از منابع و برنامه های آموزشی و اطلاع رسانی.
۹. بررسی و پیشنهاد طرح های مطالعاتی، پژوهشی و اجرایی مدیریت بحران در زیربخش های آموزش و اطلاع رسانی مربوط به مراحل چهارگانه مدیریت بحران.
۱۰. ارائه برنامه های کوتاه مدت، میان مدت و درازمدت کارگروه آموزش و

اطلاع‌رسانی و اعلام آن به مراجع ذی‌ربط جهت تصویب و تخصیص اعتبارات لازم و همچنین تبادل موافقت‌نامه‌های لازم.

۱۱- تهیه، تصویب و ابلاغ سیاست‌ها و دستورالعمل‌های لازم در زمینه انتشار اخبار و تحلیل‌های مربوط به ابعاد مختلف بحران (با رعایت مصالح کشور و ملاحظات امنیتی و سیاست‌های سازمان مدیریت بحران) و کنترل و نظارت بر حسن انجام آن.

۱۲- مستندسازی حوادث و وقایع داخلی و خارجی در مراحل مختلف بحران در راستای اهداف کارگروه با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط.

۱۳- هدایت، نظارت و هماهنگی کارگروه‌های استانی آموزش و اطلاع‌رسانی.

۱۴- تقویت زمینه همکاری و تبادل نظر و استفاده از تجربیات و دانش کشورها و موسسات خارجی و بین‌المللی مربوط به مراحل چهارگانه بحران در حوزه آموزش و اطلاع‌رسانی.

۱۵- جلب همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط در حوزه مدیریت بحران به منظور ارتقاء سطح آمادگی‌های عمومی برای شرایط بحران.

۱۶- فعال‌سازی زیرکارگروه‌های فرعی تخصصی در حوزه‌های آموزشی و هماهنگی امور مربوطه.

۱۷- گزارش اقدامات انجام گرفته در هر ۶ ماه یک‌بار به رئیس سازمان مربوطه و سازمان مدیریت بحران کشور.

۱۸- تعیین کارگروه ارزیابی عملکرد مدیران کارگروه‌های فرعی مرکزی و استانی.

۱۹- تشکیل کارگروه‌های فرعی آموزش‌های تخصصی با همکاری سازمان‌ها و وزارتخانه‌های ذی‌ربط.

۲۰- ایجاد زمینه جلب مشارکت‌های مردمی در مراحل مختلف مدیریت بحران

با اطلاع رسانی و ارائه برنامه های آموزشی مختلف در صدا و سیما و جراید کشور.

ماده ۵: شرح وظایف تخصصی در مراحل چهارگانه

الف) پیش بینی و پیشگیری:

۱- تعیین و ارائه مصادیق، مفاهیم و اصول ایمنی در مرحله پیش بینی و پیشگیری از وقوع بحران به منظور ارائه آن در انواع تولیدات رسانه ای به صورت آموزش مستقیم و غیرمستقیم.

۲- شناسایی زیرساخت های لازم برای انتقال پیام های آموزشی و اطلاع رسانی به موقع و هماهنگی و پیگیری برای ایجاد آنها.

۳- بررسی تأسیسات، ساختمان ها، امکانات و تجهیزات موجود رسانه ای از نظر شرایط ایمنی و توان ادامه فعالیت آنها در شرایط بحران و پیگیری در جهت مقاوم سازی و یا نوسازی ساختمان ها و تأسیسات غیرمقاوم موجود.

۴- دریافت نتایج رصد و پیش بینی وقوع بحران ها (بالاخص بحران های انسان ساخت) از دستگاه ها و نهادهای ذی ربط و تجزیه و تحلیل آنها برای ارائه الگوی آموزشی و اطلاع رسانی.

۵- هماهنگی و پیگیری تهیه برنامه های آموزشی در قالب ها و قابلیت های مختلف تولیدی رادیویی و تلویزیونی اعم از موسیقی، تله فیلم، انیمیشن، داستان و... جهت استفاده در مراحل آمادگی، مقابله و بازسازی توسط رسانه ملی و با همکاری سایر دستگاه ها و کارگروه های ذی ربط.

۶- پیش بینی امکانات، تجهیزات و منابع انسانی مورد نیاز به منظور جلوگیری از توقف فعالیت ها و انجام وظایف محوله در شرایط بحران (سازمان دوم) در حوزه رسانه های جمعی.

۷- هماهنگی برای آموزش و تربیت نیروی انسانی متخصص و کارآمد مورد نیاز

- جهت مدیریت بحران در مراحل مختلف آن از طریق وزارتخانه های آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری و سایر زیربخش های مرتبط
- ۸- نظارت عالیه بر رعایت اصول فنی و ایمنی در احداث تأسیسات جدید رسانه‌ای و نحوه نگهداری آنها و استفاده از تجربیات کشورهای پیشرفته در این خصوص.
- ۹- همکاری مستمر با دستگاه هایی که در امر اطلاع رسانی پیشگیری از وقوع حوادث فعالیت دارند.
- ۱۰- پیگیری در جهت موظف نمودن تمام دانشگاه های کشور برای آموزش مطالب مربوط به مدیریت بحران در مراحل چهارگانه و گنجاندن اصول ایمنی، مدیریت بحران و آشنایی با بلایای طبیعی شایع در ایران در برنامه های درسی رشته های مختلف.
- ۱۱- پیگیری در جهت گنجاندن اصول و مفاهیم ایمنی و مدیریت بحران در نشریات دانشگاهی.
- ۱۲- پیگیری در جهت کمک به نشر کتب و نشریات مرتبط با مدیریت بحران از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۱۳- حمایت از تولید فیلم ها، نمایش ها، کتب و نشریات مرتبط با امور ایمنی و مدیریت بحران.
- ۱۴- پیگیری در جهت گنجاندن اصول و مفاهیم مدیریت بحران در آموزش های فنی و حرفه ای.
- ۱۵- پیگیری و هماهنگی در جهت گنجاندن اصول و مفاهیم ایمنی و مدیریت بحران در دوره های آموزش های نظامی درجه داران و سربازان.
- ۱۶- گسترش آموزش های همگانی در خصوص بحران ها در سطح مهدکودک ها و سایر موسسات تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور با توجه به سطح فراگیری آنها.

ب) آمادگی :

- ۱- تهیه و تصویب ساختارهای جانشینی در صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و مراکز استان ها در مراحل آمادگی و مقابله با بحران و نیز کارگروه های فرعی ذی ربط.
- ۲- سازماندهی و بکارگیری امکانات و تجهیزات لازم برای انتقال پیام های آموزشی و اطلاع رسانی به موقع و انجام هماهنگی های لازم در حوزه بحران.
- ۳- بررسی و هماهنگی اجرای شیوه های نوین آموزش و اطلاع رسانی و بکارگیری تجارب مفید موجود در ایران و جهان.
- ۴- برگزاری دوره های آموزشی مورد نیاز برای مدیران و پرسنل مرتبط با مدیریت بحران در حوزه های مختلف رسانه ای.
- ۵- تهیه طرح جامع مدیریت حوادث طبیعی و انسان ساز بزرگ در حوزه های رسانه ای و تهیه بانک اطلاعاتی در خصوص منابع انسانی و تجهیزاتی.
- ۶- تهیه و تصویب برنامه های آموزشی در خصوص مراحل چهارگانه مدیریت بحران در قالب ها و قابلیت های مختلف رسانه ای.
- ۷- گردآوری و بررسی طرح های مورد عمل در سایر کشورها و استفاده از موارد مطلوب و مفید آنها.
- ۸- برنامه ریزی و هماهنگی جهت فراخوان و ایجاد ارتباط با مدیران و اعضای کارگروه در زمان وقوع بحران.
- ۹- هماهنگی و پیگیری لازم جهت پوشش کامل برنامه های آموزش و اطلاع رسانی در کلیه مناطق کشور.
- ۱۰- تعیین شرح وظایف هر یک از مدیران و پرسنل مورد نیاز در زمان آمادگی و مقابله با بحران.
- ۱۱- ایجاد سیستم مرکز کنترل اطلاعات به منظور هشدار به موقع و اطلاع رسانی

دقیق و همگام در زمان وقوع حوادث.

۱۲- ایجاد بانک اطلاعاتی درباره پرسنل، اماکن و تجهیزات و سایر امکاناتی که بالفعل و بالقوه در امور آموزش و اطلاع‌رسانی در وقوع حوادث طبیعی و انسان‌ساز بزرگ در کشور موجود و مورد نیاز است.

۱۳- تعیین نوع و میزان منابع (نیروی انسانی، امکانات و تجهیزات) مورد نیاز آموزش و اطلاع‌رسانی برای عملیات مقابله با بحران در بخش‌های مختلف آموزش و اطلاع‌رسانی.

۱۴- برنامه ریزی جهت آموزش افرادی مسلط به زبان‌های مختلف خارجی جهت همراهی خبرنگاران خارجی در هنگامه عملیات مقابله با بحران.

۱۵- ایجاد اتاق امن مرکز کنترل مدیریت بحران در ستاد مدیریت بحران سازمان صدا و سیما و مراکز تابعه سازمان.

۱۶- ایجاد امکانات ارتباطی با سیم و بی سیم جهت برقراری ارتباط مطمئن و موثر با مدیران حادثه در هنگام مدیریت بحران.

۱۷- تصویب و نظارت بر برگزاری مانورهای دوره‌میزی و میدانی و ادواری در ایجاد آمادگی حوادث طبیعی و انسان‌ساز در امور مربوطه و هماهنگی‌های لازم در بخش‌های کارگروه.

۱۸- تشکیل کارگروه ارزیابی خسارات (مستندساز)

۱۹- برنامه‌ریزی جهت ایجاد فرماندهی واحد در اجرای وظایف کارگروه در سلسله مراتب مدیریت مقابله با بحران.

ج) مقابله :

۱- اعزام گروه‌ها و تیم‌های خبری به مناطق آسیب‌دیده جهت تهیه گزارشات مورد نیاز.

۲- اطلاع رسانی سریع و به موقع از وقوع بحران به مردم به منظور کاهش خسارات احتمالی ناشی از آن.

۳- ارائه اطلاعات و گزارشات واصله به مراجع ذیصلاح برای انجام اقدامات لازم در راستای مقابله با بحران و گزارش مستمر تا پایان مرحله عملیات مقابله با بحران.

۴- بررسی نتایج رصد اخبار، اطلاعات و تجزیه و تحلیل آنها برای ارائه الگوهای اطلاع رسانی با هدف کاهش اثرات نامطلوب بحران.

۵- نظارت عملکرد رسانه ای در حین بحران به منظور پوشش و برطرف ساختن نقاط ضعف موجود.

۶- انجام هماهنگی لازم جهت در اختیار گرفتن کلیه امکانات و توانمندی های مورد نیاز در طول زمان مقابله با بحران.

۷- اطلاع رسانی بین‌المللی از وقوع بحران به منظور جذب کمک های بین‌المللی.

۸- ارائه برنامه های رادیویی و تلویزیونی متناسب با بحران برای کاهش آلام ناشی از بحران.

۹- اطلاع رسانی و پوشش خبری اقدامات دستگاه های متولی مدیریت بحران به مردم جهت برقراری هماهنگی و تعامل.

۱۰- هدایت، ترمیم و بازسازی منابع انسانی و تجهیزاتی آسیب دیده برای استمرار و پیام های آموزش و اطلاع رسانی.

۱۱- اعزام کارگروه های ارزیابی و عملکرد مدیران در پی وقوع حوادث به مراکز.

د) بازسازی و بازتوانی :

۱- ارزیابی و ثبت نحوه عملکرد بخش های مختلف کارگروه به منظور رفع

نواقص موجود و ارائه پیشنهادات لازم در زمینه اصلاح قوانین و مقررات مربوطه در صورت نیاز.

۲- ارائه آموزش های متناسب با مرحله بازسازی و بازتوانی به مردم با همکاری کارگروه های ذی ربط.

۳- انعکاس اقدامات عملیاتی کارگروه ها و سازمان های متولی مدیریت بحران در امر بازسازی و بازتوانی.

۴- ایجاد آرامش در بین آحاد مردم خسارت دیده از طریق ارائه برنامه های متناسب رسانه ای.

۵- انجام اقدامات لازم رسانه ای در راستای ارتقاء روحیه، امید به زندگی و انسجام ملی.

۶- استفاده از تجربیات به دست آمده در مدیریت بحران و ارائه الگوی مطلوب آموزش و اطلاع رسانی برای بحران های مشابه.

۷- ارائه آموزش های لازم به افراد خسارت دیده ناشی از بحران با همکاری کارگروه های مرتبط با موضوع بحران.

۸- اطلاع رسانی به عموم مردم در بازسازی مراکز آسیب دیده با رعایت اصول ایمنی و استفاده از کارگران ماهر و مصالح ساختمانی استاندارد.

۹- اخذ گزارش کارگروه تخصصی ارزیابی خسارات و تجزیه و تحلیل دلایل تخریب ساختمان ها و تأسیسات موجود و در صورت لزوم پیگیری در انجام اصلاحات لازم در طراحی و اجرا و نظارت و نگهداری.

۱۰- پیگیری اخذ اعتبارات لازم توسط مراجع مسئول جهت بازسازی تأسیسات آسیب دیده.

فصل سوم : اعضای کارگروه

ماده ۶ : اعضای اصلی

- ۱- نماینده تام‌الاختیار سازمان صدا و سیما (رئیس کارگروه)
- ۲- نماینده سازمان مدیریت بحران کشور (یکی از معاونین)
- ۳- معاونین ذی‌ربط سازمان صدا و سیما
- ۴- نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۵- نماینده وزارت آموزش و پرورش
- ۶- نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۷- نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۸- نماینده جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران
- ۹- نماینده ستاد کل نیروهای مسلح
- ۱۰- نماینده سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

ماده ۷ : اعضای همکار

- ۱- دبیران ۱۳ کارگروه تخصصی سازمان مدیریت بحران کشور
- ۲- معاونین یا مدیران سایر قسمت های صدا و سیما

ماده ۸ : اعضای مدعو :

- ۱- نماینده خبرگزاری رسمی جمهوری اسلامی ایران (ایرنا)
- ۲- اعضای هیأت علمی و متخصصین مرتبط حسب مورد
- ۳- نماینده سازمان بسیج مستضعفین
- ۴- نماینده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
- ۵- نماینده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
- ۶- نماینده سازمان تبلیغات اسلامی

۷- سایر موارد به تشخیص رئیس کارگروه یا تصویب اعضاء

این شرح وظایف در هشت ماده و بدون تبصره و یکصد و ده بند در جلسه مورخ ۹۱/۲/۴ شورای هماهنگی مدیریت بحران کشور به استناد تبصره ۳ ماده ۱۵ آئین نامه اجرایی قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور به تصویب رسید.

